

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av personalfondslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att personalfondslagen ändras. Det föreslås att förutsättningarna för att bilda en personalfond görs mindre strikta och att en personalfond får bildas, om antalet personer i anställningsförhållande till företaget eller dess resultatenhet regelbundet är minst fem och omsättningen eller motsvarande avkastning vid bildandet av fonden är 100 000 euro. För närvarande är kravet på antalet anställda tio och på omsättningen 200 000 euro. Dessutom föreslås det vissa andra ändringar i lagen, så att den bättre ska kunna tillämpas också i små personalfonder.

I personalfondslagen föreslås också sådana behövliga ändringar som har konstaterats i personalfondspraxis och som förtydligar förvaltningen av personalfonderna. I lagen föreslås det även att en anmälan om lyftande av fondandel kan göras före värdebestämningdagen. Dessutom skapas i lagen möjlighet att överföra fondandelen till en annan personalfond vid byte av arbetsplats. Med tanke på de situationer där en medlem själv kan påverka valet av investeringsobjekt för sin fondandel föreslås det i lagen möjlighet att i fondens stadgar bestämma att värderegleringar i en medlems medlemsandelskapital eller i en del av det ska läggas till varje medlems fondandelar i enlighet med de faktiska värderegleringarna i investeringsobjekten. Enligt förslaget får i fortsättningen en personalfond också bildas i anslutning till välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna.

I propositionen föreslås det dessutom vissa smärre ändringar som hänför sig till författningsöversyn.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2023.

Lagförslag

Lag

om ändring av personalfondslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i personalfondslagen (934/2010) 3–5 och 11 §, 20 § 1 mom. 3 punkten, 28, 34, 43 och 45 §, 56 § 1 mom. 4 punkten, 60 § och 61 § 2 mom.,
av dem 5 § sådan den lyder i lag 1158/2015 och 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1158/2015, som följer:

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på i Finland verksamma personalfonder som bildats av personalen vid ett företag, ett statligt ämbetsverk, en kommun eller ett välfärdsområde och på

- 1) finska företag eller deras resultatenheter eller utländska dotterföretag,
- 2) utländska företags i Finland registrerade filialer,
- 3) statliga ämbetsverk och inrättningar eller deras resultatenheter,
- 4) affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) eller deras resultatenheter,
- 5) kommuner, samkommuner, välfärdsområden och välfärdssammanslutningar eller deras resultatenheter,
- 6) Folkpensionsanstalten,
- 7) universitet som avses i universitetslagen (558/2009).

Med *företag* avses sammanslutningar, stiftelser eller fysiska personer som bedriver ekonomisk verksamhet oberoende av om verksamheten är avsedd att vara vinstgivande.

Vad som i denna lag bestäms om arbetstagare och företag tillämpas också på tjänstemän och tjänsteinnehavare samt statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner och samkommuner, välfärdsområden och välfärdssammanslutningar, Folkpensionsanstalten samt universitet, om inte något annat följer av andra bestämmelser.

4 §

Gemensam personalfond

En gemensam personalfond får bildas

- 1) i anslutning till företag som hör till samma koncern,
- 2) i anslutning till två eller flera företag under förutsättning att dessa har en sådan ekonomisk eller på verksamheten grundad koppling att arrangemanget kan betraktas som ändamålsenligt med hänsyn till personalfondens skötsel och medlemmar,

- 3) i anslutning till två eller flera statliga ämbetsverk eller inrättningar,
- 4) i anslutning till två eller flera kommuner eller samkommuner,
- 5) i anslutning till två eller flera välfärdsområden eller välfärdssammanslutningar.

Till en gemensam personalfond kan också höra personalen vid en i Finland registrerad filial till ett utländskt företag som hör till samma koncern och personalen vid ett utländskt dotterföretag, om moderföretaget är finskt.

5 §

Förutsättningar för bildande av personalfond

En personalfond som avses i denna lag får bildas bara om antalet personer i anställningsförhållande till företaget eller dess resultatenheter regelbundet är minst fem och företagets omsättning eller motsvarande avkastning vid bildandet av fonden uppgår minst 100 000 euro.

En personalfond får bildas även om de förutsättningar som anges i 1 mom. inte uppfylls, om företaget eller dess resultatenheter har bildats under det föregående året och om det med hänsyn till omständigheterna kan anses uppenbart att kraven enligt momentet kommer att uppfyllas under personalfondens tre första hela räkenskapsperioder.

11 §

Konstituerande möte

Företrädarna för personalgrupperna utarbetar ett förslag till bildande av en personalfond och stadgar för fonden samt sammankallar personalfondens konstituerande möte med en skriftlig möteskallelse eller på något annat bevisligt sätt. De som utarbetar förslaget ska sända till de blivande medlemmarna eller de företrädare som dessa har valt möteskallelsen minst en vecka före mötet. Om personalen eller personalgruppen inte har någon företrädare, kan personalen eller personalgruppen tillsammans utarbeta ett förslag och sammankalla ett konstituerande möte.

Innan beslut om att bilda en personalfond fattas ska mötet godkänna stadgar för personalfonden.

Besluten om fondens stadgar och bildande av fonden kan godkännas, om de har biträttits av minst två tredjedelar av de röster som avgivits.

På det konstituerande mötet ska för personalfonden väljas styrelse och revisor.

20 §

Personalfondens extra möte

Personalfonden ska hålla extra möte när

- 3) minst två medlemmar, som företräder minst tio procent av fondens medlemmar, eller en företrädare för en personalgrupp, som företräder minst tio procent av fondens medlemmar, begär det skriftligen för behandling av ett angivet ärende,

28 §

Styrelsen

En personalfond ska ha en styrelse med minst två medlemmar. I stadgarna kan det bestämmas att ersättare ska väljas för styrelsemedlemmarna. Vad som bestäms om styrelsemedlemmarna ska tillämpas på ersättarna.

En styrelsemedlem ska vara medlem i personalfonden eller höra till företagets ledning. Den som är omyndig eller försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara styrelsemedlem.

34 §

Revision och revisionsberättelse

Bestämmelser om revision av en personalfond finns i revisionslagen. En revisor ska dock väljas för personalfonden oberoende av vad som föreskrivs i 2 kap. 2 § i revisionslagen. På revisionen tillämpas också bestämmelser i detta kapitel och i 11 §.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida fondens medel har placerats på det sätt som förutsätts i 41 §.

Till revisionsberättelsen ska fogas ett utlåtande av företagets revisor om huruvida personalfondsavsättningen och dess tilläggsdel har betalats enligt den beräkningsgrund som företaget har bestämt. Om fonden har placerat medel i företaget som eget kapital och medlen inte har ett verkligt värde som kan bestämmas enligt marknadsvärdet, ska till berättelsen fogas ett utlåtande av företagets revisorer om huruvida dessa placeringar har värderats på behörigt sätt.

Ett företag som med stöd av 2 § 2 mom. i revisionslagen inte har valt en revisor ska dock av revisorn begära de utlåtanden som avses i 3 mom. och avgiftsfritt ställa dem till personalfondens förfogande.

43 §

Överskott och underskott

Överskottet eller underskottet av en personalfonds medlemsandelskapital och de värderingarna som gjorts i placeringarna av detta kapital ska för varje räkenskapsperiod läggas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar i genomsnitt har haft under räkenskapsperioden. En fond kan i sina stadgar bestämma att överskottet eller underskottet och värderingarna fogas till medlemmarnas fondandelar i förhållande till det värde som deras andelar hade vid ingången av räkenskapsperioden. Dessutom kan fonden i sina stadgar bestämma att värderingarna i en medlems medlemsandelskapital eller i en del av det ska fogas till varje medlems fondandelar i enlighet med de faktiska värderingarna i investeringsobjekten. I stadgarna kan det också bestämmas att överskottet för varje räkenskapsperiod helt eller delvis ska utbetalas till medlemmarna eller läggas till fondens gemensamma kapital.

En medlem vars fondandel har betalats ut till honom eller henne på grund av att anställningsförhållandet upphört har inte rätt till överskott eller underskott eller värdering för tiden mellan den dag då fondandelen betalats ut och räkenskapsperiodens avslutningsdag.

Ett underskott för personalfonden som har uppkommit på något annat kapital än medlemsandelskapitalet ska för varje räkenskapsperiod täckas med överskott från tidigare år eller med det

gemensamma kapitalet eller medlemsandelskapitalet. Beslut om användningen av överskott fattas av fondmötet.

45 §

Lyftande av en fondandel

En fondandel består av en bunden del och en disponibel del. Efter den värdebestämningssdag som anges i 42 § överförs varje år kapital från den bundna delen till den disponibla delen. I fråga om den andel som överförs bestäms i personalfondens stadgar och den kan vara högst 15 procent av kapitalet i den bundna delen.

Varje medlem har efter att ha gjort en anmälan om lyftande rätt att lyfta den disponibla delen i pengar omedelbart efter den värdebestämningssdag som avses ovan enligt vad som närmare anges i personalfondens stadgar. I personalfondens stadgar kan det bestämmas att aktier i arbetsgivarföretaget eller i ett företag som hör till samma koncern kan användas som betalning av den enligt stadgarna disponibla delen, om medlemmar så önskar och aktierna är föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012).

47 §

Utbetalning eller överföring av en fondandel till en annan personalfond sedan anställningsförhållandet upphört

Oberoende av vad som i stadgarna bestäms om lyftande av en fondandel ska denna betalas till medlemmen eller dennes rättsinnehavare inom fyra månader från den värdebestämningssdag som närmast följer efter det att medlemmens anställningsförhållande har upphört.

En medlem har alltid om han eller hon så önskar rätt att lyfta sin fondandel i poster av önskad storlek på de högst fyra följande årliga betalningsdagarna för fondandelar efter det att anställningsförhållandet upphört, om medlemmens anställningsförhållande har upphört

- 1) på grund av uppsägning av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker,
- 2) med stöd av 5 kap. 7 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001) eller 29 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) eller 32 § 1 mom. i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) sedan permitteringen varat minst 90 dagar utan avbrott,
- 3) på grund av pensionering.

Den del av en personalfondsavsättning som ska läggas till en medlems andel sedan hans eller hennes fondandel blivit utbetald ska på motsvarande sätt utbetalas till honom eller henne eller till rättsinnehavaren.

Om arbetstagaren efter det att anställningsförhållandet har upphört får anställning hos en sådan arbetsgivare i vars anslutning det finns en personalfond, kan arbetstagarens fondandel på arbetstagarens begäran överföras till den nya personalfonden i stället för att betalas ut. En förutsättning för överföringen är att begäran om överföring har gjorts före följande värdebestämningssdag som infaller efter det att anställningsförhållandet upphörde och att båda personalfondernas styrelser godkänner överföringen. Överföringen av fondandelen ska ske inom fyra månader räknat från den följande värdebestämningssdagen efter det att medlemmen har gjort sin begäran om överföring.

56 §

Grunderna för upplösning

En personalfond ska upplösas när

---

4) kommunens eller samkommunens eller välfärdsrådets eller välfärdssammanslutningens verksamhet upphör,

---

60 §

Jäv

En medlem får inte delta i behandlingen av ett sådant ärende som gäller ett avtal mellan honom eller henne och personalfonden eller någon annan fråga i vilken hans eller hennes enskilda fördel kan strida mot fondens fördel.

En styrelsemedlem eller någon annan som har anförtrotts en uppgift som hör till personalfondens förvaltning får inte delta i val eller avsättning av revisorer eller i behandlingen av ärenden som gäller fastställande av bokslutet eller beviljande av ansvarsfrihet, om saken gäller den förvaltning som han eller hon svarar för.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas inte, om alla medlemmar i personalfonden är jäviga på samma grund och beslutet inte kränker deras likställdhet.

61 §

Tystnadsplikt

Om den som är anställd hos ett ämbetsverk eller en inrättning, en kommun eller samkommun eller ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning är medlem eller ersättare i ett organ i en personalfond, tillämpas på honom eller henne med avvikelse från 1 mom. det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och på andra ställen i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Sanna Marin

...minister Förnamn Efternamn

Bilaga
Parallelltext